

۱۴- دستور العمل بی خطر سازی ، تصفیه ، وامحاء پسماندهای دامپزشکی در واحدهای دامپزشکی ، تولید و تکثیر دام ، طیور و آبزیان ، آزمایشگاه ها و.....

در راستای اجرایی شدن بند ب ماده ۲ و نیز مواد ۴ ، ۷ ، ۱۱ ، ۱۲ ، ۱۳ و ۱۸ قانون مدیریت پسماند و به استناد ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی ، از آنجائیکه بی خطر سازی ، تصفیه و امحاء پسماندهای دامپزشکی ، تولید و تکثیر دام ، طیور و آبزیان ، نیازمند برنامه ریزی و مدیریت صحیح می باشد ، لذا اجرای دستورالعمل ذیل برای کلیه واحدهای دامپزشکی ، تولید و تکثیر دام ، طیور ، آبزیان و آزمایشگاه ها ، جهت بی خطر سازی ، تصفیه وامحاء پسماندها ضروری می باشد.

۱- هدف : بی خطر سازی ، تصفیه و امحاء انواع پسماندهای و دامپزشکی که در واحدهای تولید و پرورش دام ، طیور و آبزیان و مراکز دامپزشکی و..... جهت درمان و تکثیر مورد استفاده قرار می گیرد.

۲-مسئولیت: مسئولیت انجام این دستورالعمل با مسئول واحدهای دامپزشکی و تولید دام ، طیور و آبزیان می باشد.

۳- دامنه: این دستورالعمل برای کلیه تولید کنندگان ، سازمان دامپزشکی کل کشور ، ادارات کل دامپزشکی استانها و سازمان جهاد کشاورزی استانها لازم الاجرا می باشد.

مفاد مورد نظر:

- انتخاب روش بی خطر سازی و امحای پسماندها بستگی به عوامل مختلفی از جمله نوع پسماند ، کارایی و روش ضد عفونی ، ملاحظات زیست محیطی و بهداشتی ، شرایط اقلیمی ، شرایط جمعیتی ، میزان پسماند و..... دارد.

۱- هر تولید کننده می بایست یکی یا تلفیقی از روشهای اجرایی زیر را انتخاب و پس از تأیید سازمان حفاظت محیط زیست به اجرا گذارد.

- ضد عفونی شیمیایی

- اتو کلا و کرون

- دفن

- میکرو ویو

- زباله سوزی

- محصور سازی در ظروف

۲- روش دیگری را که می توان جهت بی خطر سازی پسماندهای کلینیکی و دامپزشکی به کاربرد ، استفاده از سیستم بی خطر ساز پسماندها می باشد. که دستگاهی است با ابعاد مختلف ، بسته به مقدار پسماند واحدهای تولیدی.

روش کار دستگاه بدین صورت است که پسماندها پس از بارگیری درون دستگاه ، وارد خردکن شده ، همزمان با سیکل و کیوم ، خرد شده به واحد استریلیزاسیون حرارتی (بخار آب) هدایت می شوند و سپس مجدداً خرد شده به سیکل استریلیزاسیون باز میگردند ،

مرتباً سیکل تکرار می گردد تا پروسه تکمیل و تمام پسماندها استریل گردند.

از مزایای دستگاه مزبور می توان به :

عدم نیاز به تفکیک پسماندها

قابلیت کاهش در وزن پسماندها و کاهش حجم آنها تا ۸۰٪

قابلیت سفارش دستگاه ها در مدلهای ثابت و سیار

دارای عملکرد آسان با یک اپراتور و نیاز به فضای ناچیز جهت نصب و راه اندازی دستگاه.

ارتباط ماهواره ای با کارخانه سازنده جهت بازدید و رفع عیوب احتمالی و اعلام خطر با ارسال پیام کوتاه به تلفن همراه اپراتور.

سازگار با محیط زیست به جهت استفاده از فیلترهای تصفیه هوای خروجی و استریل پسابها.

۳- مکان استقرار و سیستم مورد استفاده باید از نظر فنی و خروجی آلاینده ها به تأیید سازمان حفاظت محیط زیست برسد.

۴- در صورتی که پسماند دامپزشکی به روشهای مختلف به پسماند عادی تبدیل گردد و همانند پسماندهای عادی مدیریت گردد.

۵- با توجه به تعریف پسماندهای خطرناک و ویژه ، هر روش برای امحاء یا بی خطر سازی پسماند دامپزشکی باید آنها را کاملاً بی خطر نموده و به اهداف زیر دست بابد:

- خاصیت ایجاد جراحت و نفوذ پسماندهای تیز و برنده را بگیرد.

- باعث کاهش حجم شود.

- خطر و احتمال انتقال عفونت را حذف کند.

- امکان کنترل اتوماتیک داشته باشد.

- پایش و ثبت اتوماتیک و پیوسته را انجام دهد.

- شرایط استاندارد را تأمین نماید.

- بازمانده روش ، به آسانی و بدون نگرانی و خطر برای انسان و محیط زیست قابل دفن باشد.

- کمترین محصولات جانبی سمی یا خطرناک را تولید کند.

۶- بی خطر سازی می تواند در محل تولید و یا در خارج از محل با تأیید سازمان صورت گیرد.

۷- تنها واحدهایی می توانند به امر تصفیه یا امحاء پردازند که از سازمان حفاظت محیط زیست یا ادارات کل سازمان مجوزهای لازم را دریافت نمایند.

۸- تحویل پسماند به واحدهای تصفیه یا ایجاد کننده فاقد مجوز ممنوع است.

۹- مدیریت اجرای پسماند باید به گونه ای برنامه ریزی کند تا کلیه پسماند ها به شیوه مناسب بی خطر سازی می شوند.

۱۰- جهت بهتر اجرا شدن بی خطر سازی پسماندهای دامپزشکی ، مراکز تکثیر و پرورش دام و طیور ، مدیریت اجرایی می تواند از روشهای مرسوم زیر با توجه به شرایط پسماند تولیدی انتخاب نماید.

فناوری یا روش	عفونی	آناتومیک*	تیز و	دارویی	سیتوتوکسیک	شیمیایی	راديواکتیو
---------------	-------	-----------	-------	--------	------------	---------	------------

				برنده			
کبوه دوآر	+	+	-	+	+	+	پسماندهای عفونی کم تابش
زباله سوز پیرولیتیک	مقادیر کم	-	مقادیر کم	+	+	+	" "
زباله سوز تک محفظه ای	-	-	-	+	+	+	" "
زباله سوز شبکه ای یا آجری	-	-	-	+	+	+	-
ضد عفونی شیمیایی	-	-	-	+	-	+	-
تصفیه گرمایی مرطوب) اتوکلاو)	-	-	-	+	-	+	-
تابش میکروویو	مقادیر کم	مقادیر کم	-	+	-	+	-
دفن بهداشتی	-	-	مقادیر کم	+	-	+	-